

După zece minute au apărut două mașini cu agenți, cerând să vorbească cu mine. Mama le-a spus că s'a îmbrăcat și a plecat după ce l-a chemat la poartă. Nu au întrăznit să intre în casă și au stat vreo jumătate de oră, insistând să mă vadă. Vecinii curioși iesiseră pe la porții.

Aflând despre ce se petrece am părăsit cartierul spre norocul meu momentan.

După amiază, pe o rază de 500 metrii, ostașii sovietici intrau din curte în curte spunând că urmăresc spioni nemți care se ascund.

În fața acestei situații, noaptea am părăsit orașul plecând în județ. Gorj în satele Valea lui Câine, Aninoasa și Tulburea, la niste colegi care mă invitaseră de mult.

Apropiindu-se începerea anului universitar și primind vesti că acasă este linistă, m-am întors la Craiova să mă pregătesc de plecare la București.

În arhiva Securității am găsit o telegramă (pe care o anexez) trimisă de chestorul Bădică la comisariul Băilesti cu data de 1 Septembrie 1945 prin care se cerea să se ia măsuri urgente de arezarea mea, indicându-se că as putea fi la Ghenescu sau Tărîță și să fiu trimis sub excortă la Craiova. La Băilesti a fost primită nota telefonică nr. 5706 de agentul Ungureanu.

A DOUA ARESTARE

Am revenit la Craiova pe 16 Sep. 1945 și m'am dus la Clubul PNT și am constatat că activitatea se desfășura în bune condiții și ziarul apărea. Ajuns seara acasă, ^{în} când mă pregăteam să mă culc și am auzit bătăi în geam. Era în jurul orei 21,30. Fiindcă nu am recunoscut persoana care continua să bată puternic, am început să strig: Hotii, pentru a alerta vecinii. După vreo 10 minute au intrat în curte 5 persoane printre care s'a recomandat inspectorul Dănescu și am rerecunoscut pe Bădică Ilie, Iatagan, Moldoveanu Ion, Mitricof, toti de la siguranța Craiovei care nu auchetaseră în lume Iulie.

№ 4165

C.N.S.A.S.
SERVICIU
ARMIVA
11-07-2002

DOMNULE PRIM PROCUROR

Subsemnată maria I. Ionitoiu din Crioava strada General
Migalina Nr.10, vaduva cu doi copii, cu respect educ la cunoștința
Domniei voastre următoarele:

In ziua de 16 Septembrie 1945 ora 22.00 într-o casă
cicereone Ionitoiu student la Facultatea de Litere din Bucuresti, a
fost arestat de organele Politiei Craiova, fără să stiu motivul
pentru care a fost arestat.-

Susmentionatul meu fiu a mai fost ocazat în nenumărate
randuri de Poliție fără a mi se spune pentru ce. Numai este căutat,
deoarece eu ca mamă a sa nu stiu să fi făcut unde fanta pedepsită
de legile actualmente in vigoare.-

Fiul meu este in adevară inscris in organizatia tineretului
lui National-Taranist, dar nu a facut si nici nu face vre-o propagan-
da de nici unfel, ci este inscris in aceasta organizatie la fel ca
cei mai multi colegi ai sai.-

Mentionez ca atunci noaptea cand a fost arestat nu mi s'a
spus motivul arestarii si nici unde va fi dus.-

Fata de cie de mai sus, respectuos va rog Domnule Prim
Procuror a dispune ca fiul meu sa fie pus in libertate sau in
cazul ca este acuzat de vre-o faptă infamantă să fie inaintat de
Politie la Parchetul Tribunalului Dolj care va decide asupra vinovă-
tiei sau nevinovătiei sale.-

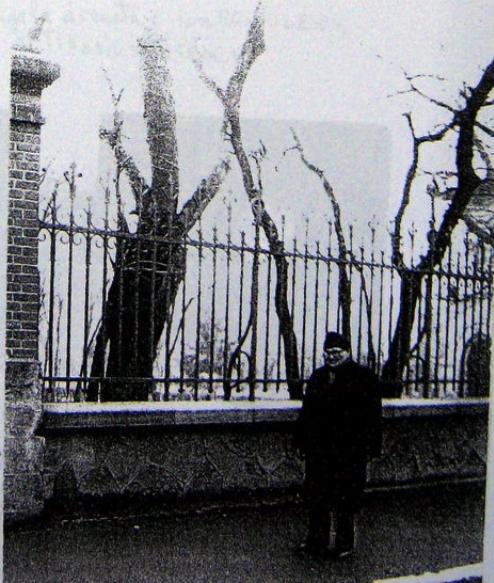
Primiti va rog Domnule Prim Procuror asigurarea deosebită
unei stime.

cu toate stima

a-m. Maria Ionitoiu.

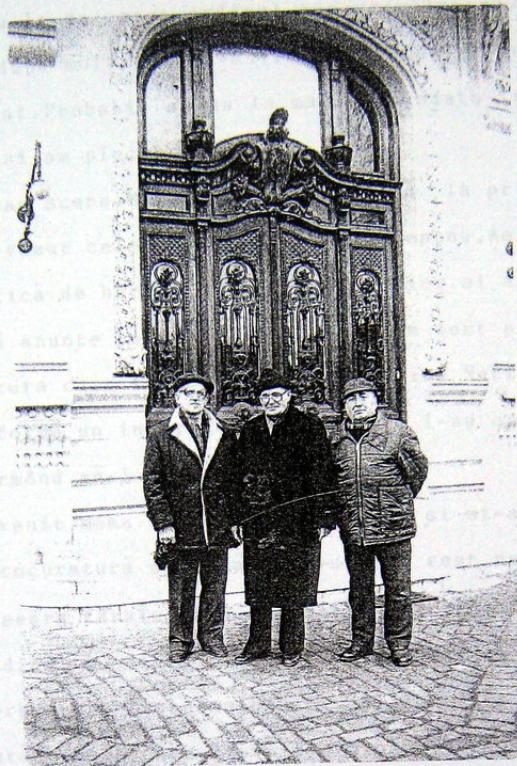
19

Locul de unde am fost răpit
de NKVD, în curtea de lungă biserică
Sf. Treime vis à vis de editura "Rumuria".

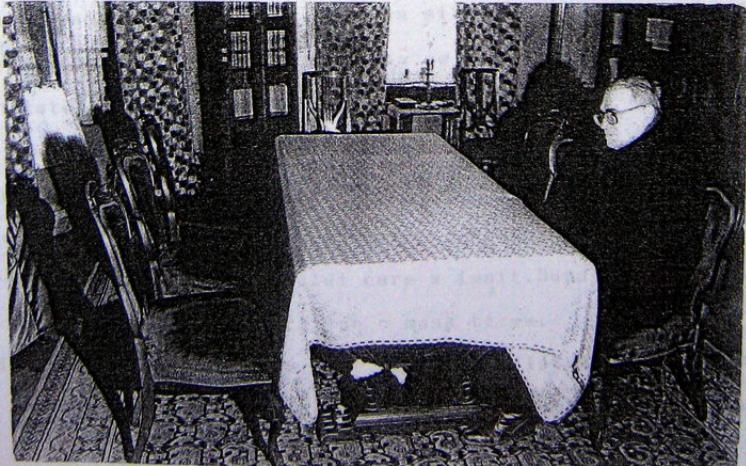

Domniei Sale

Domnului Prim Procuror

In fața festului sediu NKVD din Craiova
Trei fosti detinuti de la stângala dreapta : Ion ROSCULESCU,
Ciccare Ionitu și Tibesiu Tolcescu.

Mi-au cerut să merg cu ei pentru o declaratie.

La rându-l meu le-am cerut ordinul procurorului, au plecat doi dintre ei și nu după mult timp s-au întors cu mandat de arestare semnat și stampilat. Probabil aveau la mașină mandate în alb.

M' am îmbrăcat și am plecat cu ei.

Vecinii urmăreau scena. Mama m'a însotit până la primul colț (cam 30 m.) și a văzut cele două mașini ce așteptau. Am scris în fața lor pe o bucătică de hârtie numerele mașinilor și am dat-o maiei spunându-i să anunțe pe prof. Ilie Ion că am fost arestat.

Ajuns la Chestura care se găsea lângă Colegiul Național Carol I, început de formă un interrogatoriu pe care l-au oprit din cauza orei târzii urmând să-l continuie dimineata.

Pe 17 Sept. a venit mama la prânz cu mâncare și mi-a spus că Ilie Ion s'a dus la procuratură să vadă motivul. În rest nu s'a întâmplat nimic până seara târziu când am fost chemat în birou unde se găsea Dănescu, Bădică, un civil care vorbea rusesc și Mitrofca rezfăcea pe interpretul. Întrebau banalitate: cine face parte din delegația permanentă, cine scoate ziarul, ce tineri vin pe la club...

Le-am spus că ei stiu mai bine ca mine, că au fost la club și au făcut perchezitie în timpul delegației permanente, doar au informatori printre noi și nu facem nimic subversiv.

A intervenit rusu care a spus ceva și translatorul a spus că am rămas ~~tot~~ bandit fascist. Am răspuns că se poate vorbi fără injurături,

Translatorul a mai spus, de ce nu fac politica lui Anton Alexandrescu în loc de a trădătorului de Maniu.

Am răspuns că de A. Alexandrescu n'a auzit nimeni iar pe Maniu îl stie nu numai Tara, că a făcut unirea României.

Iarăsi o injurătură a rusului care a iesit. După el ceilalți.

Am fost dus să dorm la etaj pe o masă birou.

A doua zi dimineata, pe 18 Sept. comisarul Iatagan mi-a dat hârtie ca să scriu ce am făcut, unde am fost, ce s'a discutat în se-

dintele din 8 si 14 August.

Am refuzat să scriu,motivând că fac parte dintr'un partid democratic recunoscut de Marile Puteri,partid democratic care luptă pentru libertatea cuvântului,scrisului,și a persoanei,încadrându-se cu activitatea în prevederile Convenției de Armistitiu.

Trei ore am pierdut în acastă situație și am observat că a venit Mitricof care i-a spus comisarului că a fost pe Gheorghe Chitu și a aranjat.

Iatagan a insistat să răspund la întrebările puse.Până la urmă am luat o coală de hârtie și am scris în scârbă,declaratie pe care am găsit-o în dosarul securității și pe care o anexez:

Declaratie:

Am plecat la București în vederea examenelor ce trebuiau să înceapă după 15 Sept și pentru a-mi pregăti lucrarea de seminar premergătoare examenului de Istorie Universală.Am părăsit pe 25 Aug.^{ora}

Nu recunosc nici o scrisoare adresată lui...în care se zice că am plecat în munti.Deasemenea nu mi se poate aduce vreo vină că am părăsit Craiova pentru că nu am avut domiciliu fortat.Si atâta timp cât am părăsit localitatea, nu am fost prins sau suspecțat că lucrând ilegal de organele sigurantei generale.

Nu am cunoștiință de acuzațiile ce se aduc Partidului cu privire la sedinta dela 8 August.^{Referitor la sedinta din 14 August} nu am cunoștiință fiind plecat în jurul Sfintei Mării din localitate. ss.Cicerone Ionitoiu.

Tot pe data de 18 sept. găsesc în dosarul securității,că mama mea a înaintat Primului Procuror următoarea cerere(o anexez):

Subsemnată Maria I.Ionitoiu din Craiova str.General Dragalina nr.10,yăduvă cu doi copii,cu respect aduc la cunoștiință:
In ziua de 16 Sept.1945 la orele 21,30 fiul meu anume Cicerone Ionitoiu student la Facultatea de Littere din București a fost arestat de organele Politiei Craiova fără să știu motivul.

Susmentionatul meu fiu a fost căutat în nenumărate rânduri de Politie fără să mi se spună pentru ce este căutat,pe trucă eu ca

mamă ~~esa~~ nu stiu să fi făcut vre-o faptă pedepsită de legile actuale în vigoare.

Fiul meu este în adevăr înscris în organizația tineretului Național Tărănesc, dar nu a făcut și nici nu face vre-o propagandă de căciun fel, ci este înscris în această organizație la fel ca cei mai mulți colegi ai săi.

Mentionez că atunci noaptea când a fost arestat nu mi s'a spus motivul arestării și nici unde va fi dus.

Fată de cele de mai sus, respectos vă rog Domnule Prim Procuror a dispune ca fiul meu să fie pus în libertate sau în cazul că este acuzat de vre-o faptă infamantă să fie înaintat de Politie Parchetului Tribunalului Dolj care va decide asupra vinovăției sau nevinovăției sale... Cu stimă, ss. Maria Ionitoiu.

In ziua de 21 Septembrie 1945 am fost dus la anchetă și de data aceasta erau prezenti Dănescu, Bădică, rusul (căp. Petrov Vasiliev) și un interpret cu accent basarabean.

Au urmat aceleasi întrebări, repetate și în rusă și amenintat că nu vreau să recunosc că desfășor activitate fascistă contra URSS.

Spre miezul noptii au plecat și am rămas cu comisarul Moldoveanu,

Acesta a scris următorul Proces Verbal:

Astăzi 21 Septembrie 1945 orele 23,20, Noi Comisar Ion Moldoveanu de serviciu la Chestura Politiei Craiova.

Astăzi data și ora de mai sus am primit ordin verbal dela dl. Chestor Bădică Ilie de a face prezentul proces verbal de punere în libertate a retinutului Ionitoiu I. Cicerone Aristotel Traian de profesie student domiciliat în Craiova str. General Dragalina nr. 10.

Bazat pe cele de mai sus am lăsat liber pe numitul după ce și-a luat tot ce a avut asupra sa. Semnat I. Moldoveanu, doi asistenți și retinutul C. Ionitoiu. (anexez copia declaratiei din dosarul I.32 vol.5, pag.43). Am protestat cu privire la ora care era 24,30, dat nu s'a modificat nimic.

RÄPIT DE RUSI

Bucuros că mă elibereză mi-am luat vesela în care mama fmi aduse se să mă năncare și am plecat schiopătând din cauza pantofilor căre mă strângneau, picioarele erau umflate.

M-am oprit în fața sigurantei făcându-mi planul pe unde să merg dar nu se vedea nimeni, probabil din cauza orei târzii și a friciei de ruși care făceau tot felul de bestemății. Eram la un an doar de când venise ministrul de interne rus-Serov) și îngrozise orașul prin arestările efectuate și măsurile barbare introduse de NKVD.

Am ales drumul cu circulație mai mare și trecând prin fața Colegiului Carol I m'am întreptat spre Prefectură, pe trotuarul bisericii Sf. Treime. Poate am făcut vreo 30-40 m. și din față am vă-

zut venind un cetătean, iar din spate o masină din care în momentul când a ajus în dreptul meu au sărit două persoane. Eram chiar vis-à-vis de editura Ramuri. Cei doi erau căpitanul Petrov și translatorul, iar cel din fată tot rus. Ei, vezi că și-a uidat drumul măs'ă adresaț translatorul.

Cum să nu-mi dea dacă n'am nici o vină!, am răspuns.

Hai să te ducem până acasă că e târziu.

Nu am nevoie, merg pe jos. N'am apucat să pornesc și m'am pomenuit aruncat pe sus în mașină, auzind cum s'a spart unul din vasele de pământ ars, când am căzut grămadă pe banca din spate. Căpitanul s'a așezat lângă sofer iar eu încadrat de ceilalți doi. Politrucul mi-a atras atenția să stau linistit în timp ce celălalt m'a făcut să simt teava pistolului în ceafă.

Masina avea perdelute și a pornit în trombă.

Gândul mi-a fugit imediat la semnarea procesului verbal de eliberare și ora mai ales. Mișcând capul ca să-mi sterg nasul am simțit teava rece... M'am trezit din buimăceală și gândul mi-a fugit la hotărîrea ce voi lua față desigur, de discutiile ce vor urma. M-am decis la răspunsuri scurte și negare ca la siguranță.

Deodată mașina a virat și am intrat într'o curte de pe str. Buzesti în casa boierească a lui Ion Vărvoreanu, unde astăzi este în stalată cancelaria Mitropoliei Olteniei.

M-au dat jos și am intrat la parterul clădirii, într'o cameră mare ce servea drept birou.

Căpitanul Petrov Vasiliev s'a asezat la masă și de partea cealălaltă eu cu translatorul. În fața ochilor mi s'a fixat o lampă electrică din care a tășnit un fascicol puternic de lumină. Nu mai vedeam nimic.

Ei, acum ai să spui tot ce n'ai vrut să declar la români voștri, sau dispari într'o gură de canal, mi s'a adresaț rusul. Se mai auzise la Craiova despre astfel de isprăvi. Deci, originea era aici.

N'am de adăugat nimic în plus, am răspuns.

Cum n'ai să adaugi, când acolo n'ai spus nimic.

Pentru că n'am avut ce spune.

ESTI UN BANDIT, UN FASCIST, NU-ȚI DAI SEAMA CĂ VIAȚA FȚI ESTE ÎN MÂNA MEA?

Nu mă mai interesează nimic și puteti face ori ce.

S'a ridicat după scaun și mi-a dat câtiva pumnii; am căzut, s'a rezistat cu picioarele dând ca într'o minge, până a obosit și a strigat: "Ia-l de aici pe fascist!"

Am fost coborât în subsol, într'o încăpere fără ferestre, lungă de vreo 4 m și lată de 1,5 m. În spatele meu s-au tras niste grăti de fier și dincolo de ele s'a postat un mongol, cu ochii oblici și cu balalaica gata de actiune.

Pe jos ciment, nimic altceva. N'aveai pe ce sta. Am făcut câtiva pași în stânga, câtiva în dreapta, dar eram frânt de oboseală și capul mă dorea îngrozitor. M-am apropiat de grătii: dincolo era o mătură. Mongolul se uita la mine. Am arătat cu degetul spre mătură. Niciodată n'a clipit. Mi-am luat inima în dinti, am băgat mâna printre grătii, am apucat-o și am tras mătura la mine. Mongolul n'a făcut nici un gest. Am pus-o într'un colt, m-am asezat pe ea având colțurile încăperi drept somieră. Am adormit, nu stiu cât. M'am trezit mișcat de politruc care m-a luat sus în birou.

Lumina era aprinsă. Afară nu se luminase încă. Să fi fost poate ora 6. Spre ochi mi s'a îndreptat faciolul de lumină.

-Hei, te-ai gândit? mi-a zis căpitanul.

-N'am la ce să mă mai gândesc.

-Tot fascist ai rămas. Un bandit ca și moșneagul de Maniu. Credeți că vă merge cu minciuna să mai mintiți poporul!?

-Nu mă mai interesează nimic și puteti face orice. N-am casă, n-am masă, n-am ce pierde, dacă asta înseamnă viață.

-Dar aici unde stai?

-Am stat la mama. E bătănușă, îngrijeste de un frate bolnav și de

aceia am plecat, ca să nu mai fiu și eu o povară în plus.

- Te-ai dus și ai făcut cărdăsie cu burghezii în loc să mergi cu Anton Alexandrescu care reprezintă fărăniminea.

- N-am auzit de acest nume nici eu și nici ceilalți români.

Noi stim numai de Mihalache și Maniu care au reprezentat și reprezentă interesele poporului.

- Tot bandit ai rămas. Iael de aici, s'a răstit la politruc.

M-a dus în subsol, în aceiasi încăpere. Se schimbase paza. Nu mai avea ochii oblici, dar semăna a tătar.

M-am mai plimbat puțin și m-am asezat în colțul meu. Nu puteam să-mi dau seama de timp fiindcă de afară nu intra nici un "zâmbet" al zilei. Am atipit puțin.

M-a trezit politrucul care a venit cu doi cărănată calzi și o bucată de pâine îmbindu-mă să mânânc.

N-am vrut.

- Ia, că n'au nimic, nu sunt otrăviti. Si ca să dovedească a rupt dintr'unul și a gustat.

După o altă bucată de timp nemăsurată a revenit politrucul îmbrăcat, cu cravată și cu o bucată de hârtie de caiet în mână.

Mi-a întins-o zicându-mă să scriu. Ce? am întreba?

Scrie acasă mamei că esti sănătos, te găsesti la un prieten și să nu fie îngrijorată.

- De ce să mint pe mama când eu sunt aici la voi și când ea este acum plecată cu mâncare la poliție. Acolo o să constate că nu sunt și o să fie destul de îngrijorată când ~~doar~~ se arate și hârtia îscălită că am fost eliberat de aseara. Nu scriu.

Căutam să câștig timp, să-mi păstreze calmul și să văd cum e mai bine să procedez.

A plecat sus și după puțin timp s'a reîntors cu căpitanul care mi-a zis:

Se

Scrie mamei că esti la un prieten în jurul orașului și să nu

fie îngrijorată. El o să ducă biletul, o să asigure că ești sănătos și o să linistească. Să scri așa cum obisnuiești să faci totdeauna, să nu lasă impresia că ai fost forțat.

Am luat hârtia și am început să scriu într'un fel din care să reiasă că cele scrise nu sunt adevărate. Fiecare rând îl începam cu literă mare, ca la poezie, și la sfârsit am încheiat cu "la vedere".

Găndeam că era singurul mijloc de a-i atrage atenția, mai ales că mama nu știa decât să îscălească. În primele clase primare nu ne-am dat seama că mama nu știe carte. Ea ne punea să învățăm, ea ne asculta, ne mai punea încă odată să citim și vedea dacă repetam la fel. La socoteli nimenei n-o însela și făcea cu noi adunări și scăderi. Era de o inteligență și prezentă de spirit ce depăsea pe mulți scoliti.

Așa s'a întâmplat și acum. Peste câteva ore a venit politrucul zâmbind spunându-mi că a dat scrisoarea mamei care s'a bucurat mult că n'am uitat să o anunt.

După ce am ieșit mama mi-a spus că și-a dat seama că sunt la rusi după cum l-a văzut pe basarabean, iar când fratele a citit "poezia" și încheierea cu la revedere fără îscălitură au avut certitudinea că sunt în mâna lor. Imediat s'a dus la Ilie Ioan și a dus scrisoarea-poezie.

Acestea erau primele semnale date afară, dar eu rămâneam în pumii și cismelete NKVD-iste. Seară am fost din nou dus la anchetă și după o listă pe care o avea Petrov în față mă întreba ba de unul, ba de altul. Si eu nu știam decât pe cei pe care fi găsise susținându că făcuseră perchezitia și nimic în plus... O altă întrebare care mi-a deschis ochii asupra turnătorului a fost aceia: Cu cine voiam să colaborez ca să introduc elemente în sănul partidului comunist din Craiova? Atunci mi-am dat seama că Marin Stănculescu fostul meu coleg mi-a spus că la el stă cu chirie un tânăr, parcă pictor-scenograf care e membru al P.C.R. și prin el poate afla

multe lucruri ce se întâmplă acolo. De asemenea mi-am dat seama că se accentuau întrebările pe singura dată când am fost eu și acăcest Stănculescu și ~~erau~~ surprins că pe 4 August când s'a încercat introducerea materialului provocator, el a rămas indiferent. Am gândit că acum, prin mine încercau să dovedească că noi PNT-ul urmăream să introducem agenti în p.c.r-ul Craiovean.

Rămânând pe aceiasi pozitie de necunoastere a lucrurilor "provocatoare" căpitanul Petrov s'a repezit la mine cu pistolul și a început să mă bată și să mă joace în picioare, , până am rămas o masă de carne însângerată și inconstientă. M-am trezit în subsol pe ciment plin de apă. Turnaseră apă pe mine ca să-mi revin. Eram buimac.

Târziu în noapte, după ce îmi revenise să facusem ceva pasi prin încăpere a venit politrucul și m-a luat trecându-mă strada în altă casă boierească, a lui Plesa în care se instalase Comenduirea pietii rusesti. Acolo la subsol am fost introdus într'o cameră în care se găseau 3 saltele pe ciment și două persoane.

Unul era tăran basarabean de peste 70 de ani arestat din Băilesti și probabil se intentiona să-l trimită înapoi ca cetătean sovietic. Era aici de 2 luni și probabil se aștepta un transport mai mare.

Al doilea era un austriac, cadru universitar la Conservatorul din Viena în vîrstă de vreo 35 de ani. Rămăsesese după 23 August 1945 ascuns cu concursul profesorului de franceză C.D. Fortunescu într'o seră unde se îmbolnăvise. Profesorul reușise prin relatii și pe nume fals ca să-l interneze în spital. Vândut de o infirmieră a fost ridicat într'o noapte de NKVD și adus aici unde se găsea de 6 luni de zile asteptând să fie trimis în Siberia,